

عنوان مقاله:

واکنش ژنوتیپ های امیدبخش گندم نان آبی نسبت به بیماری سیاهک پنهان معمولی گندم (*Tilletia laevis*)

محل انتشار:

فصلنامه علوم زراعی ایران، دوره 7، شماره 4 (سال: 1384)

تعداد صفحات اصل مقاله: 14

نویسندگان:

وفا مردوخ

محمد ترابی

غلامحسین احمدی

شهریار جاسمی

فرزاد افشاری

خلاصه مقاله:

به منظور ارزیابی واکنش لاین های امیدبخش گندم نان به بیماری سیاهک پنهان معمولی گندم، تعداد ۲۰ ژنوتیپ از اقلیم معتدل، ۱۴ ژنوتیپ از اقلیم سرد، ۲۰ ژنوتیپ از اقلیم گرم و مرطوب شمال و ۲۰ ژنوتیپ از اقلیم گرم و خشک جنوب به همراهی شاهد حساس در دو فصل زراعی ۱۳۸۱-۸۳ در کرج و کرمانشاه در طرح بلوک های کامل تصادفی با سه تکرار برای لاین های هر اقلیم مورد بررسی قرار گرفتند. برای دستیابی به آلودگی یکنواخت از آلودگی مصنوعی بذر ژنوتیپ های گندم به نسبت وزنی ۵ در هزار با اسپور قارچ استفاده شد. میانگین درصد سنبله های آلوده در هر رقم و لاین مشخص شد و لاین ها بر این اساس گروه بندی شدند. تجزیه واریانس مرکب میانگین آلودگی نشان دهنده اختلاف معنی دار بین لاین های هر اقلیم بود و در میان لاین های اقلیم معتدل رقم تجارتي پيشتاز و دو لاین خواهری Alvand/MV17 با میانگین آلودگی ۳/۰٪، ۹/۰٪ و ۱/۱٪ مقاوم و لاین Flt/Tajan با آلودگی ۸/۶۳٪ حساس ترین لاین و شاهد حساس یعنی رقم بولانی دارای آلودگی ۸/۴۸٪ بود. در میان لاین های اقلیم سرد لاین

K23340/Sx/Mt/Gb/3/K340-/Fr/Pi"S"/Kt54"/Nar"S"/5/1-32-1317//II/Y50E/3/Cno/Jar//On/4/Anza/

۳/Pi/Nar/Hys با آلودگی ۵/۰٪ مقاوم و رقم تجارتي شهریار با آلودگی ۷/۳۳٪ حساس به بیماری شناسایی شد و شاهد حساس بولانی نیز ۷/۶۳٪ آلودگی داشت. در میان لاین های

اقلیم شمال لاین Chum/1/3Hel/3*CnoVg/2*Seri/4/Star با آلودگی ۱/۱۰٪ نیمه

حساس، رقم تجارتي تجن با آلودگی ۸/۱۵٪ حساس بود و شاهد حساس بولانی ۳/۵۰٪ آلودگی داشت. در میان لاین های اقلیم جنوب،

لا ی ن "Janz/Attila/4/San/Ald"S"/Avd/3/Kea"S"/Ghk"S" با آلودگی ۲/۴٪ مقاوم، رقم

تجارتي چمران با آلودگی ۱۷٪ حساس بود و شاهد حساس بولانی ۵۸٪ آلودگی داشت. با توجه به این که در ایران تعداد ارقام و لاین

های گندم آبی مقاوم به بیماری سیاهک پنهان گندم اندک است، این لاین های مقاوم در صورت دارا بودن صفات زراعی مطلوب به عنوان

ارقام مقاوم یا مستقیما قابل استفاده اند و یا می توانند به عنوان منابع مقاومت در برنامه های به نژادی برای تولید ارقام مقاوم به این

بیماری مورد استفاده قرار گیرند.

کلمات کلیدی:

Wheat, promising genotypes, common bunt, resistance, susceptible

گندم، لاین های امیدبخش، سیاهک پنهان معمولی، مقاوم، حساس.

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1482122>

